

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1821/2015
28.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиле С.А. из Б., чији је пуномоћник М.Д., адвокат из К.М., против туженог А. н. п. и и. К. и М. В. са седиштем у Г., ради исплате отпремнине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3119/14 од 03.02.2015. године, у седници одржаној 28.01.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3119/14 од 03.02.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Косовској Митровици, Судска јединица Грачаница, П1 108/13 од 29.05.2014. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, законске наследнице покојног Н.А. из Б., па је утврђено да је пок. Н.А., на дан 12.12.2010. године стекао законски услов за одлазак у пензију и да се од тог дана сматра пензионисаним, што је тужени дужан признати. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиле, као законској наследници сада пок. Н.А., плати 192.760,00 динара, на име отпремнине за одлазак у пензију сада пок. Н.А., са законском каматом почев од 12.12.2010. године до исплате, а ставом трећим изреке тужени је обавезан и да тужиле накнади трошкове парничног поступка од 85.655,20 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3119/14 од 03.02.2015. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу другом и трећем изреке, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев којим је тужиле тражила да се обавезе тужени да јој, као законској наследници сада пок. Н.А., плати 192.760,00 динара, на име отпремнине за одлазак у пензију сада пок. Н.А., са законском каматом почев од 12.12.2010. године до исплате, као и да јој накнади трошкове парничног поступка од 85.655,20 динара. Ставом другим изреке укинута је првостепена пресуда у ставу првом изреке и тужба тужиле у том делу одбачена, док је ставом трећим изреке одбијен и захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужиле је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

2.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку («Сл.гласник РС» бр.72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужиља је супруга сада пок. Н.А., који је био у радном односу код туженог на радном месту секретара А., до 09.01.2011. године, када је преминуо, па је тужени 12.01.2011. године донео решење којим је констатовано да му је радни однос престао 09.01.2011. године, услед смрти. Утврђено је и да је сада пок. Н.А., у периоду од септембра 2010. године до смрти, био привремено спречен за рад због болести и за све време тужени му је исплаћивао 100% зараде (уместо накнаде у висини од 65% зараде) а исплаћиван му је „Косовски додатак“ у висини од 50% (укупно 150%). Н.А. је 12.12.2010. године навршио 65 година живота и више од 30 година радног стажа, али он није подносио захтев за пензионисање, нити је од туженог тражио доношење решења о престанку радног односа због одласка у пензију, већ је и након навршених 65 година живота задржао статус запосленог и остваривао је права по основу радног односа.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев и утврдио да је сада пок. Н.А., 12.12.2010. године стекао законски услов за одлазак у пензију и да се од тог дана сматра пензионисаним, а тужени је обавезан да тужиљи, као законском наследнику пок. Н.А., исплати отпремнину у утуженом износу са припадајућом законском каматом.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком, правилном применом материјалног права преиначена првостепена одлука и одбачена тужба за утврђење да је сада пок. Н.А., 12.12.2010. године стекао законски услов за одлазак у пензију и да се од тог дана сматра пензионисаним, а одбијен тужбени захтев за исплату отпремнине.

Наиме, применом члана 6. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“ бр 34/03, ... 10/10, који је у спорном периоду био на снази), утврђено је да је право из пензијског осигурања лично право и да се не може преносити на друга лица. Правилна примена наведене законске одредбе подразумева да пре испуњења услова за одлазак у пензију по сили закона – испуњењем неког од услова за одлазак у пензију (старосну или инвалидску), само запослени - осигураник може поднети захтев за пензионисање (и то надлежном Фонду пензијског и инвалидског осигурања), па му ни радни однос по овом основу не може престати ни одлуком послодавца, ни по захтеву трећег лица, па и кад је у питању законски наследник запосленог.

Сада пок. Н.А., у моменту када је навршио 65 година живота, односно када је испунио услов из члана 19. тачка 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању и стекао право на старосну пензију, то своје право није користио, већ је задржао статус запосленог и у радном односу код туженог је остао до своје смрти.

3.

Имајући ово у виду, дргостепени суд правилно налази да захтев тужиље, као законског наследника сада пок. Н.А., којим је тражила да се утврди да је 12.12.2010. године он стекао законски услов за одлазак пензију, не представља утврђење права (из члана 194. став 1. и 2. ЗПП), нити чињеница чије је утврђење предвиђено законом или другим прописом (из став 3. истог члана ЗПП), јер тужиља као супруга није законом овлашћена за подношење захтева за остваривање овог права у име свог сада покојног супруга, па дргостепени суд основано закључује да је тужба у овом делу недозвољена, па је као таква правилно и одбачена.

Применом члана 119. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр.24/05, 61/05 и 54/09), запослени има право на исплату отпремнине приликом одласка у пензију. Међутим, како сада пок. Н.А. радни однос код туженог није престао због одласка у пензију, већ услед наступања смрти, то он за живота није сам стекао право на исплату отпремнине, па га основано не може потраживати ни тужиља, као његова законска наследница, што и њен тужбени захтев, у овом делу, чини неоснованим.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1 ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**